

Cara i creu del comerç emblemàtic davant l'actualització dels lloguers

La Llei d'Arrendaments Urbans marca un punt d'inflexió en les botigues històriques

La botiga Quílez Colmado a la Rambla Catalunya Foto: Josep Prat

Al bell mig de la Rambla Catalunya de Barcelona, en un aparador immens de sis finestrals, centenars de productes s'amunteguen en les geomètriques estanteries. Pernils ibèrics penjats d'un fil, llaunes de conserves, panettones, vins de tot tipus.

El Colmado Quílez s'intueix des de tres carrers més avall. L'establiment és un no parar de moviment. La porta s'obre i es tanca com si hagués descobert la fórmula del moviment perpetu. A dins, 14 dependents atrafegats atenen la desena de compradors que fan cua, miren, busquen i pregunten. Hi ha gent del barri, però també algun estranger que pregunta per vins i productes de la terra.

El 1908 va obrir i el 31 de desembre de 2014 tancarà. La Llei d'Arrendaments Urbans, que actualitzarà els preus dels lloguers de les rendes antigues, els obligarà a ells i a moltes altres botigues històriques de Barcelona a prendre la decisió d'abaixar la persiana.

Des de fa un any que des de Colmado Quílez intenten negociar amb el propietari del local, però no hi ha hagut manera d'arribar a un acord. ?Ho hem intentat però ens demanaven vuit cops més el que paguem ara, i era inassumible?, explica Carlos Lafuente, actual propietari de l'establiment.

Després de 106 anys d'existència, Lafuente afirma que tot i que és just que el propietari vulgui cobrar el màxim, ?hi ha llocs que s'haurien de conservar pel bé comú?, ahora que reconeix no

saber si Colmado Quílez es podria considerar com a tal. El propietari destaca que encara que els polítics els han donat suport, ¿no han fet res per aturar-ho?, en el que creu que és un temor a tocar la propietat privada.

L'1 de gener, les finestres que Lafuente descriu com ¿d'un encant propi? deixaran d'il·luminar les fosques tardes d'hivern de la capital. Petits fragments d'una ciutat que recorden qui és i cap on va. La tonyina que aixafa les mongetes de pot mirarà amb sorpresa un carrer diferent. Serà la mateixa, però no el mateix.

Pâtisserie Colmena

Aparador de la pastisseria Colmena Foto: Josep Prat

La Pâtisserie Colmena va néixer el 1849, i és una de les pastisseries més antigues de Barcelona, amb més d'un segle a l'esquena omplint les cistelles de les cases del barri dels seus caramels artesans. La dolça flaire embriaga els clients que fan cua pacientment per comprar un pastís o una mica de torró. Aquí hi podran venir l'any que ve perquè la Colmena, imperiosa enmig de la Plaça de l'Àngel, no vol tancar.

¿No volem tancar ni ens mourem. No tindria cap sentit marxar d'un lloc on fa 150 que s'hi està, ni pel valor que això té ni pels clients?, diu Josep Maria Roig, propietari de la pastisseria que ha aconseguit renegociar un lloguer pels propers 15 anys. ¿Ens hem hagut d'adaptar als diners que ens demanàvem i fent càlculs sabem que d'entrada perdrem diners i haurem d'acomodar una persona?, admet.

Cereria Subirà

Interior de la cereria Subirà a la Baixada de la Llibreteria Foto: Josep Prat

Al costat de la Colmena, una botiga plena de colors dóna un toc càlid a la Baixada de la Llibreteria. La Cereria Subirà va ser fundada el 1761, i l'olor floral de les ceres impregna l'ambient, la roba dels clients i fins i tot les targetes de visita. Ningú marxa sense que se'n desprengui, al caminar, un cert perfum.

Al final de la sala unes escales com de palauet es disgreguen a banda dreta i esquerra. Al final de tot de la barana de fusta, dues escultures donen la benvinguda amb dues espelmes de llum damunt dels seus braços alçats.

El mosaic de rombes blancs i negres del terra recorden un temple maçònic. És la botiga més antiga de Barcelona. L'edifici va ser expropiat pel règim franquista, però se'ls va deixar fer servir la part de la botiga a canvi d'un lloguer. Actualment pertany a l'Ajuntament de Barcelona, i per donar exemple als privats sobre la LAU ¿ens ho ha deixat per pràcticament el mateix preu que teníem?. Almenys fins d'aquí vint anys, la cera seguirà regalimant en les espelmes d'aquest curiós local.

Jordi Subirà fa 54 anys que n'és al càrrec. Porta una boina marró clar i unes ulleres fines li ressegueixen les bosses dels ulls. Parla pausadament. "Al llarg dels anys hem canviat la forma de vendre però no el gènere", diu amb veu baixa mentre arruga la cella. De tant en tant llança una mirada a la porta. Espera una amiga, i quan arriba, content, es posa bé el barret, i entre xerrameca marxa a pas marcat pel carrer, ara fosc, que ha transitat durant 54 anys. Tot ha canviat molt, ni ell ni res és el mateix, però aquelles petites figures de cera li segueixen despertant el mateix encant que cinc dècades enrere. Demà tornarà, amb el mateix somriure esbossat als llavis que sempre.

Llibreria Documenta

Interior de la llibreria Documenta

?Per fi, hi hem arribat i ja tornem a ser una llibreria. Avui això és un casament, una voluntat de compromís amb tots vosaltres, amb els veïns, amb els barcelonins que cerquin una llibreria d'humanitats propera i a la mida de les persones", eren les paraules de l'Èric del Arco el 19 de juny de 2014 al tallar la cinta simbòlica que embolcallava la nova llibreria Documenta.

Després de més de 40 anys al carrer Cardenal Casañas, l'establiment del llibreter Josep Cots i les seves inseparables corbates de llacet va haver de renunciar a ser part del cor de la Rambla de la capital del país. "Al principi vam notar un xoc a la baixa, però ara la campanya de Nadal està funcionant bé", assegura del Arco. Ara bé, no els va quedar cap opció. La LAU els afectava, però ni tan sols van poder negociar: "El llogater tenia un altre projecte". Amb tot els propietaris van buscar un local proper però "el cost era inassumible".

Malauradament, avui, per qui no conegui la història d'un compromís amb la literatura, passarà pel costat de Documenta i en els vidres impol·luts i les estanteries novíssimes només hi veurà una llibreria qualsevol.